

Entrevista: René Pape El baix interpreta el 'Rèquiem' de Verdi al Palau i al Liceu i treu el seu primer disc en solitari, 'Gods, kings & demons'

“La cultura és el que li dóna identitat a un país”

Marta Porter
BARCELONA

Per gairebé tothom és el millor baix actual, un registre que no gaudeix de la popularitat dels tenors o les sopranos, però que en la veu vellutada de René Pape adquireix registres insospitats. Demà diumenge al Palau de la Música i dimecres al Liceu, aquest artista alemany protagonitza junt amb el tenor Josep Bros, el celebrat *Rèquiem* de Verdi en l'homenatge que ret el Cor i l'Orquestra del Liceu al centenari de l'edifici de Domènech i Muntaner.

Què tenen en comú 'Déus, reis i dimonis' (Deutsche Grammophon)?

Que tots habiten móns baixos i foscos. El dimoni és un àngel caigut, el rei està atrapat entre la religió i el mal i els déus cauen. I a nivell vocal, tots aquests personatges són baixos.

Per què ha trigat tant a treure un disc en solitari?

Ara ja no cal tenir una vint-i-cinquena versió de *Lohengrin* i només alguns erudits busquen veus diferents d'un mateix títol, i a nivell econòmic, reunir una orquestra i tants cantants una setmana en un estudi és car. En un disc en solitari mostres més que en una òpera la teva varietat vocal i pots escollir el repertori que t'agrada, és més personal. Però jo he tardat deu anys per convèncer una discogràfica de fer un disc en solitari.

Perquè és baix?

Sí. Fa anys em van dir que un baix no ven. Va ser un cop de puny a la cara. Les discogràfiques volen tenors i sopranos perquè és el que demana el públic. Per sort això ara està canviant i hi ha més discos de barítons i baixos, cosa que és més

René Pape, el baix amb més projecció internacional, fa un 'Rèquiem' de Verdi al Palau de la Música i al Liceu ■ PERE VIRGILI

interessant perquè mostres tots els registres en lloc d'ensenyar només una part de la música.

Què significa per a vostè el *Rèquiem* de Verdi?

És una metàfora del que és cantar, és una de les millors misses que s'han escrit. Juntament amb el *Rèquiem* de Mozart, és una de les meves obres favorites.

Vostè és de Dresden i debuta a Berlín el 1988. Com a alemany, què va significar per vostè la caiguda del Mur de Berlín?

Personalment va ser com sortir d'una presó, i professionalment començava la meua carrera i va ser fantàstic, perquè vaig poder

treballar a Europa amb directors i en teatres on abans hauria estat impossible. Rússia mai hauria d'haver pres part de Berlín.

De resultes de la reunificació, ara Berlín té tres teatres d'òpera públics. Algun hauria de tancar?

Econòmicament seria raonable, però artísticament no. Cadascun té la seva tradició. Una possible solució seria que els tres tinguessin un sol director general i col·laboressin. Berlín està en fallida i el primer que fa el govern és treure diners a la cultura. Per mi això hauria de ser l'últim, ja que sense cultura no seriem capaços de crear una identitat per a la ciutat, la cultura és la base de qualsevol

país, és el que ens dóna identitat.

Vostè treballa a l'Staatsoper de Berlín i al Met de Nova York. Quines són les diferències bàsiques?

El sistema econòmic a Europa i als Estats Units és tan diferent que no són comparables. Als Estats Units tota la cultura és privada, i això com a artista t'obliga a una sèrie de compromisos, des de diners a recepcions, alhora que el nivell artístic es veu compromès perquè els que paguen pensen que tenen dret a opinar i els directors es converteixen en esclaus dels diners. A Europa, mentrestant, els governs retallen les subvencions a la cultura, malgrat que és la seva responsabilitat.

Crítica teatre

Juan Carlos Olivares

El dolor a l'Upper East Side

L'any del pensament màgic

De Joan Didion.
Sala Beckett. 15 d'octubre.

Un apartament a l'Upper East Side. Professions liberals. Pares d'una feliç filla adoptada. Un cercle d'amics, coneguts i col·legues repartit entre Hollywood i Nova York. Joan Didion i el seu marit John Gregory Dunne, escriptors, periodistes, assagistes, podrien ser dos coneguts personatges d'una pel·lícula de Woody Allen. Protagonistes d'una comèdia de diàlegs brillants entre la platja de Malibú i el riu Hudson. Entre l'hivern del 2003 i l'estiu del 2005, la comèdia es transforma en tragèdia i Joan Didion en l'única veu d'un relat sense circumloquis -amb la sensibilitat mesurada per la intel·ligència- que rememora les morts i malalties que la deixaran en soledat.

Marta Angelat és ara Joan Didion a la Sala Beckett. Una presència elegant en un escenari monocromàtic. El blanc d'una pàgina que el monòleg anirà omplint de paraules i emocions. La direcció d'Òscar Molina és discreta, còmpli-

Per a Angelat el sofisticat perfil de Didion no és un problema

ce, com si les indicacions de director a actriu haguessin arribat en un xiuxiueig. Didion potser va trobar en *L'any del pensament màgic* el punt i a part a la seva relació amb el dolor i l'absència, i ho va fer amb les eines al seu abast: les d'un cap lúcid entrenat per expressar-se amb la paraula. Per a una actriu potser sigui més fàcil lliurar-se al dolor físic i expansiu d'una heroïna napolitana. Però per a Angelat el sofisticat perfil intel·lectual de Didion no és un problema. Modula perfectament la intel·ligència emocional de l'autora, administra amb gran sensibilitat els subtils alts i baixos del personatge, el seu suau sarcasme, la dignitat vacil·lant d'una dona, esposa, companya, d'una mare, que exhibeix amb elegància les cicatrius que deixa la inesperada visita de la mort.

Oasis torna a la carretera

La banda dels Gallagher actuarà a Badalona el 13 de febrer

David Broc
BARCELONA

L'anunci del concert d'Oasis al Palau Olímpic de Badalona el 13 de febrer de l'any vinent coincideix, amb una diferència de pocs dies, amb la publicació del

setè disc en estudi de la banda britànica, *Dig out your soul*. Dues notícies aparentment destinades a augmentar una mica el grau d'expectació al voltant d'un referent que s'havia acostumat a passar desapercebut aquests últims anys entre el públic i els mitjans.

Els germans Gallagher van començar dijous a l'estadi de Wembley la llarguíssima gira mundial que el

Oasis acaba de publicar 'Dig out your soul' i anuncia una gira que passarà per Catalunya ■ ARXIU

grup ha programat per al que queda d'any i per a bona part del 2009.

Serà un tour en el qual presentaran les cançons d'una obra que ha aixecat més interès i expectació que els seus dos llançaments previs, però més pel fet de tractar-se de la primera referència que publicaven en el seu propi segell, Big Brother Recordings, que no pas per la confiança de viure, per fi, aquest etern retorn als seus millors moments amb què somien tots els seus seguidors. Les entrades per a l'actuació de Badalona es posaran a la venda a partir del 29 d'octubre. ■